

Salomėja Ozgirdaitė (Oz)

Baltom lelijom naktį lijo,
Žvaigždėm žibėjo aukštas tolis,
Aštriu pavasariu kvepėjo,
Iš proto kraustės visos žolės.
Aš nestabdžiau naktinio vėjo,
Per greit pro šalį jis praskriejo
Aštriu pavasariu kvepėjo
Ir žemė gyvastim žydėjo.
Nebežinau, kieklaik stovėjau,
Lyg paukštis tolin nugarmėjau,
Širdis šeliojo ir spurdėjo
Gal nuo pavasario,
Gal pašokdinta vėjo?

Man sunku išlydėti tave
Sodams linkstant visam brandume
Ir kalenant gandrams,
Ir dejuojant laukams
Vėl taip skirta ilgėtis ir laukt.
Kai prigęsta žvaigždė danguje,
Žiogas mirksta sodrioj žolėje,
Išdrąsėjusi ryto vėsa
Man sukrinta į delnus visa.
Ir tuštėjant namams,
Vaikų juoko garsams,
Aš regiu išsibarsčiusią vasarą,
Ji išbėga takais
Su šaltinio garsais
Man palikdama rudenio nerimą.

Pakalbėk su manim
Aš taip noriu
Vėlei tavąjį balsą girdėt
Ir žodžius, tuos taupiuosius gražuolius,
Sau į širdį giliai įsidėt.
Vis kalbėk su manim,
Nors ir būsi nepasiekiamas,
Man per toli
Savo šiltąjį žvilgsnį įpūsk vėl atmintin.
Ir aš būsiu arti.
Dar kalbėk ir aš greitai tvirtėsiu

Mėlynujų akių gelmėse,
Tavo žvilgsniuose aš įsirėšiu
Ir tas tolis perpus sumažės.
Pakalbėk su manim, kol aš būsiu...
Gyvybinga kaip upės vanduo
Ir tave savimi aš skandinsiu
Vis kalbėk su manim širdimi.

Praplyšo debesis, išbarstė lietu,
Kad jis žalių žolė žaliai skambėtų
Ir žiedo gležną gyvastį palietęs,
Įpūstų norą džiaugtis ir žydėti,
O man tą žavesį smagiai stebėti
Iš aukščio margą paukštį pasikvietus,
Kad jis vien vasarai margai čiulbėtų
Ir žiedlapių pūgoj nepasiklystų,
Nei balso, nei giesmelės nepristigtų,
Kad žalią lašą rastų ir sugertų...
Praplyšo debesis, išbarstė lietu,
Kad vasaros žalumas nesibaigtų.

Languos užgęsta paskutinės šviesos,
Jau dvelkia vakaro vėsa,
Diena sau mintyse ramiai ilsėsis,
O man dar jaudulio širdis pilna.
Ne į žvaigždes ramiai žiūrėsiu,
Tam spindesy nepasiklysiu
Ir su jausmais ilgai derėsiuos
Tave priimsiu ar išvysiu,
Ramybės uoste nepaklysiu,
Neužbučiuos akių migla.
Ne žodžiais žaisiu, tik žavėsiuos,
Kaip virpčioja žara pirma,
Rudenę brandą kviesdama.
Ji kvėptels kiek pristodama
Vainiką žemės nešdama
Skaniai rūku kvepėdama
To mano sielai bus gana.

Pasitraukia naktis, išbučiavusi aušrą,
Greitai duš susikaupus tylą.
Ir krisleliais gaiviais aptaškys lapų gausą,
Kad pritūpusiam paukščiui skambėtų gaida.

Ir kad smilga rasos išprausta sau linguotų linksma.
Taip ateina diena dar viena
Prie krūtinės mane glausdama
Aš nuskeštu margam glėbyje,
Žvilgsnis lieka aukštam danguje,
Pėdas ilsina žemės vėsa.
Prisimerkia diena sutemų lydima,
Kad išvysčiau dar bėgančią aušrą
Išprašyčiau dar čiulbesio paukščio...
Man gyvenimo dar negana.

Iš kur ateisi tu?
Iš nesuskaitomų kelių,
Gal nusileisi iš žvaigždžių,
O gal pakrančių svetimų?
Gal iš chaotiškų minčių,
Iš beprasmybės ir prasmių,
Iš kur ateisi tu?
Iš kvepiančių viltim delnų,
Galbūt iš šypsenų draugų,
Arba lietaus smulkių lašų,
Ir iš dangaus, ir iš akių...
Gal iš vienatvės vakarų,
O gal iš sielos virpesių,
Iš kur ateisi tu?
Iš norų, kiek per didelių,
Iš atradimų ir klaidų,
Gal iš mylėtų ir lauktų
Ir iš keliuos nesutiktų,
Iš kur ateisi tu?
Gal iš dosnių gerų žmonių?
Pabūsi tyliai, kai skaudu
Ir neišnyksi, kai džiugu
Žinau, ateisi tu!
Eilėrašti, mes dar kartu...

Diena pavargusi svaiginasi miegu,
Ją migdo mėnuo savo grožiu įstabiu,
Žiogai galanda pievose senus strykus,
Tuož žvaigždės švies, koncertai prasidės.
Tyla aitari nuo savo paslapčių,
Rasa išsivadėjus nuo minčių šlapių.
Aš sodo viduriu lėtai einu, einu,
Įsiklausau į nirtų maištą obuolių,
Nuo vyšnių sunkio krūpčioja aistra,
Matau kaip stingsta žalčio ašara

Margų gėlių lėtam sapne.
Pati nebežinau jau kur esu?
Dangaus pilnatvėje ar sodo pasakoj,
Dėl nežinojimo velnioniškai smagu!

Jau baigiasi pavasario audra,
Tu išeini tylėjimui ištikima
Mylėta, garbinta, ilgai trokšta,
Ne sykį ir ne du buvai žaista,
Tu kerinti sekundės slaptume,
Jau nebe ta, jau Tu kita.
Kaip šiurpiai žingsniai aidi tyloje,
Kol jų nesugeria žolės vėsa,
Stebuklas dingsta, lieka tik gėla,
Širdis vis krūpčioja vienatve apsemta
Ir Tu juk naktyje esi viena,
Lyg piligrimė kelyje jauna
Su nuoskauda ir įniršiu veide.
Kodėl mes, meile, apsigaunam?
Tave lyg šventą gralį saugom?
Pripildom, iškeliam, sudaužom!
Paskui pulsuojam vienatve.

Iš nežinojimo ateina visos klaidos
Papurtai galvą, pertrauki mane,
Nemeilės daug, gobšumo ir apgaulės,
Ir atvirumui sakom mes dažniausiai – ne.
Gerumo paprasčiausiai išsigastam,
Jį rutina mieliau apdrabstom,
Mums patogi pusiau tiesa,
O garbingiausia madona – klasta.
Pasidžiaugiam, jei ką apgaunam,
Namo sau smagesni patraukiam,
Ir savo bokštuos užsidarę,
Sėkmės kariais patapt nutarę,
Jau žvanginam kovos kardais.
Pirmiausia - padorumas lekia nežinoma kryptim apakęs,
Draugystė - tiktai paranki, o sąžinė - tiktai slidi,
Taip išgyventi gali.
Jokių prasmių, jokių tiesų, pastumkim jas į šalį,
Su jom - kely nepatogu link pilno maišo pinigų,
Mes galim lipt galvom draugų, apsitaškyti ir krauju,
Vien tik dėl jų, dėl pinigų,
Sėkmė trumpa, jos jau nėra.
Ruletėj - tik viena kulka,
Žinojimui per daug klaidų.

Nebeištveriu žodžių gausos,
Tos bekraštės, tuščios vienumos.
Atsistoju prie skardžio stataus,
Gal tada man širdies nebemaus?
Ir akimirka šaipos trapi,
Per mažai Tau drąsos, Tu drebi,
Mane demonai trypia juodi
Ir vaišina saldžia mirtimi.
Aš neišgeriu duotos taurės,
Princai baimei mane pažadės.
Jei kovot neprivers – nelaimės,
Savo pergalės švęst negalės.
Atsitraukiu nuo skardžio tolyn
Žingsnių sunkis pradingsta kely,
Būk laiminga kad dar gyveni -
Kelio drąsą kišenėj neši.
Viskas sukasi laiko ratu,
Bus akimirku, bus ir šviesių,
Paukštis perrėžia tylą sparnu
Ir pradingsta kalne debesų.

Mes jaukiai sėdim, tyliai kalbam
Iš šonų spragsi židinys -
Ir vakaras prie mūsų kojų
Nurimsta, tarsi, koks žynys.
Ir vynas tampa visaregis -
Tiek daug tiesų atskleisti magą,
Pasiilgimo žavesys ir kiek pamišęs liūdesys
Mūs žvilgsniuose apsigyvena.
Imi tada trumpam gitarą,
Dainuoja man kalnų baladę,
Pagauni savo laimės paukštę,
Tik rankoj ji neišgyvena,
Kalnai jai aukštą laisvę žada,
Kaip tau didybę ir vienatvę,
Pavargus smilksta cigaretė,
Ji žino, kad trumpai bus tavo,
O mano siela groja džiazą.

Sninga. Vidunakty laikas tarytum sustoja,
Gal angelai iš dangaus mums sparnais pamuoja,
Gal jie vėl rauda, arfų akordus sprogdina.
Snaiges baltas iš kišenių sau pila ir pila.
Baltą tikėjimą žemei įmigusiai, mums dovanoja.

Liūdna jiems ten:
Nuodėmes sveria ir sielas skaičiuoja, skaičiuoja.
Nėr pabaigos, baltos švieselės lekioja, lekioja,
Dar kiek pašėlusios, naktį trumpai pabučiuoja.
Žybteli, krinta ir tyliai sau miršta,
Laikas joms amžiams sustoja.
Baltas melodijas vėjai vis groja ir groja,
Šaltis sidabrą karūnom jų galvas užkloja,
Stiklo vitražais lyg nuotakas jaunas
bučiuoja bučiuoja.
Sninga. Vidunakty šitaip nutinka.
Rytą, į baltą stebuklą mes nutrinam kojas.

Neišsakyk tiek daug piktų man žodžių,
Dar mintyse juos sulaikyk,
Jie vos išsprūdę vers iš kojų
Sprogimas rims,
Jie erdvėje subirs?
Beliks jų aidas – viduje gilės plyšys.
Tavęs nekęsti aš nenoriu,
Nors tik savęs gali klausyt,
Dar neskubu prie lauko durų –
Kaip žodžiai tie galiu išnykt.
Juk tau skaudės, o man rūpės...
Geriau prisėdam ir patylim.

Išlytom vasarom aš pas tave sugrįšiu,
Ant rankų bičių korius nešiu.
Medum saldžiausiuoju vaišinsiu,
O žodžiais liesiu ir svaiginsiu.
Rudenimis tikėkis vėl sugrįšiu.
Pakvipus obelim, rūku ir mėliu,
Miglom gražiausiomis tave dabinsiu
Ir vėjais neklusniais vėl apiplėšiu.
O žiemą stabtelsiu prie tavo vartų
Ir mes balta kalba kalbėsime.
Lediniais perlais liemenį apjuosiu
Ugnies kaitra tave mylėsiu ir bučiuosiu.
Pavasariais nenuoramom atlėksiu.
Tau paukščio giesmę dovanosiu
Upelių vandenim almėsiu ir almėsiu
Ir žiedo muziką į delną Tau įdėsiu
Išlytom vasarom, miglom rudenėm
Aš už tave maldas kalbėsiu
Ir būčiai ačiū tarsiu.

Lietaus baladės skamba, skamba
Nuo ryto ligi sutemų.
To skambesio nebeišlaiko ir pilkos akys akmenų,
O jie sau krinta, krinta, krinta
Keleiviai tie iš debesų...
Ir žemės permirkusį veidą nukloja tūkstančiai garsų.
Aš kelio aimaną girdžiu
Kai vėjai draskos už langų,
Kad jam tikrai per daug lašų...
Ir nieks nevaikšto juo – keliu.
Sudrėksta akys, man graudu
Nuo vienišumo ir miglų.
Taip reikia rudeninio maišto,
Kad spalvos šoktų, siela kvaištų!
Baladės niekaip nesibaigia,
Skambėjimu visi apkvaitę!

Mano angelas sargas gražus,
Sapnuose aš mačiau jo karūną,
Pasistatęs gražiausiąjį rūmą,
Jis nekviečia manęs į svečius.
Mano angelas sargas gražus,
Tarsi gulbinas pasakų baltas,
Suplasnoja, išskleidžia sparnus,
Debesų akyse suboluoja kaip vaikas.
O aš stoviu rasotoj žolėj,
Pasiklydus minčių tankmėje.
Mano nuodėmių aštrūs dygliai,
Nežinojimo kaina tokia!
Ir aš savo kelionėj viena.
Mano angelas sargas greta,
Man suklypus jis ranką išties,
Nors kelių žvaigždėmis nenusės.
Kas gi būtų žmogus be klaidų?
O svajonėms taip reikia sparnų!
Gero angelo jaukūs namai,
Graudūs tie rudeniniai sapnai.

Pavasaris, pavasaris, pavasaris
Kai žaluma ramybės nebeištveria
Ir vėjai bėgdami pro šalį krykštauja,
O medžių lapai mainos, keičia šypsenas.
Vandens take balta lyg nežinojimo
Šviesa graži, lyg apraudojimo kasas išpynė,
Nuovargį išbarstė, žiedų spalvom pabusti,
Liepė keltis!

Ir pumpurus sprogdint į melsvą tolį,
Kaip sklidas taures,
Dėkoti saulei už malonę,
Už nesibaigiančią rasų kelionę,
Už žiedlapių maldas, už paukščio ašaras,
Pavasaris tikrai didi malonė...

Rožės raudą šį rytą girdžiu.
Ach, kokia negraži sau esu!
Kotas pilnas aštriausių dyglių,
O ir žiedlapiai vysta ant jų.
Koketuoja gandrai tyloje,
Nusiprausia diena rasoje,
Ištekėjusi beržo sula
Suspurdės kam gyvybės taure...
Viskas virpa gamtos darnume,
Jos pilnatvėj ir jos gražume.
Pasiklysta akis, išsilieja širdis,
Lapų ašarom kalba viltis.
Kelio vingiuos budės patirtis,
Rytui himną giedos vieversys,
Laiko mirksnis sustings,
Amžinybėj pradingo,
O aš būsiu dar čia
Ir stebėsiu slapčia,
Ryto žavesio trumpas mišias.

Tu man nežinoma, tu netikėtai sutikta,
Kaip dovana, kurios nelaukiau,
Todėl esi man dvigubai miela,
Tu kaip ta pasaka be galo...
Mainais, žavi, kerais vilioji, trauki
Ir svaidaisi žaibais, ir stebint nepaliauji.
Tokia smarki žmogaus galia,
Jos į kišenę neįsprausi,
Ją tik į kelią pasiimsi,
Ją puoselėsi ir branginsi, mylėsi, džiaugsies, lauksi,
Stebuklą rankoj suturėjęs klausi -
Tiek laimės daug, ar aš ištersiu?

Tu nepabeldi į duris,
Aš tyliai užmušu svajonę
Ir mano mažas kambarys

Nustoja buvęs man tvirtove.
Kodėl nebeldi į duris? -
Kai lietūs šėlsta ir bujoja
Ir žvakės vaško spindesys
Tarp praeitų dienų klajoja.
Prašau, pabelsk man į duris -
Vienatvė niekur neatstoja,
Ji kaip vagis, ji kaip angis
Į mano sielą įsibrovė.
Todėl ir būki man svajone,
Tuo žvakės virpulių kelionėj,
Medum ant perdžiuvusių lūpų,
Spalvų daina - ir aš nežūsiu.

Tu vasaros žalios aky,
Margų gėlių lauke, jų paslapy,
Rasos lašely sutelpi visa,
Tu man brangi ir tai vienintelė tiesa.
Tu mano laukime viltis balta,
Vis grįžtanti, vis esanti, vis čia,
Smiltelė vėjo pustomo delne,
Inkliuzas marių dugno gintare.
Tu vyno svaigume, tu čia.
Tu žodžių labirinte paslėpta,
Tu paukščio plunksnos lengvume,
Žvaigždės švytėjime, manam tylėjime,
Naktų bemiegių, vėjų švelnume.
Tu mano angelas, keliaujant šia žeme
Ir nesibaigianti maldų malda.
O meile, ir kieno tu atrasta...
Nuo tavo virpulio pulsuoja visata.

Aš vis mažiau tavęs ilgiuos,
Gatvė skubėdama nepastebiu.
Ir šurmuly naujos dienos
Tavęs nereik – tave aš atstumiui,
Slepiesi nuo manęs ir tu,
Beribių debesų aukštam šešėlyje,
Nuvargusių miglų rasotam mėlyje,
Klevų raudoj, naktų bemiegių vėjyje.
Sakai, vis tiek čia pat esu
Ir kas vienatvė be žmonių,
Ji reikalinga, ji dėkinga
suradus prieglobstį tarp jų.